

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

60.

KURIER LITOWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 1-го Августа. — 1839 — Wilno. Wtorek. 1-go Sierpnia.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 25-го Юля.

Его Королевское Высочество Принцъ Александръ Нидерландскій, второй сынъ Его Королевскаго Высочества Принца Оранскаго, прибылъ въ минувшую Среду въ Петергофскій дворецъ.

— Высочайшимъ Приказомъ отъ 14 Юля уволенный отъ службы Генералъ-Маіоръ *Анрепъ*, опредѣляется въ службу по Кавалеріи, съ состояніемъ при Отдѣльномъ Кавказскомъ Корпусѣ.

— Высочайшимъ Приказомъ отъ 15 Юля назначаются: Командиръ 2-й бригады 1-й Легкой Гвардейской Кавалерійской дивизіи, Генералъ-Маіоръ *Холутовъ 1-й*, Начальникомъ Штаба войска Донскаго, на мѣсто Генералъ-Лейтенанта *Бердлева*. Находящійся при Его Королевскомъ Высочествѣ Принцъ Евгений Виртембергскій, для особыхъ порученій, Генералъ-Маіоръ *Молютовъ 1-й*, Командующимъ Оренбургскимъ Казачьимъ войскомъ, съ состояніемъ по Кавалеріи.

— Высочайшею Грамотою отъ 25-го Юня, Начальникъ Штаба Отдѣльнаго Гренадерскаго Корпуса Генералъ-Маіоръ *Тугновъ 2-ой*, Всемилостивѣе пожалованъ Кавалеромъ Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава 1-й степени.

— Высочайшими Именными Указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, Всемилостивѣе пожалованы Кавалерами Ордена Св. *Владимира третьей степени*: 25 Юня, въ возданіе отличнаго мужества и храбрости, оказанныхъ въ дѣлѣ противу Горцевъ 30-го минувшаго Мая, Командиръ Тифлискаго Егерскаго полка, Полковникъ *Бирзуль*; 27-го Юня въ возданіе отличнаго мужества и храбрости, оказанныхъ въ дѣйствіяхъ противу Горцевъ въ 1838 году, — Адъютантъ Главнокомандующаго Дѣйствующаго Арміею, Генералъ-Фельдмаршала Князя Варшавскаго Графа Паскевича-Эриванскаго, Лейбъ-Гвардіи 1-й Артиллерійской бригады Полковникъ Князь *Голицынъ 4-й*. (Спб. В.)

Высочайшій Манифестъ, отъ 1-го числа сего мѣсяца, объ устройствѣ денежной части въ Государствѣ, состоящей въ неразрывной связи съ онымъ указъ того же числа о депозитной кассѣ, означаютъ важную эпоху по внутреннему управленію Государствомъ, и нѣтъ сомнѣнія, что публика обратитъ на благотѣльные постановленія, въ сихъ узаконеніяхъ заключающіяся, все то вниманіе, которое заслуживаетъ общепользная ихъ цѣль.

Не касаясь прежнихъ событій по предмету денежной части въ Имперіи, кои уже сдѣлались принадлежностью Исторіи, а обращаясь только къ настоящему положенію дѣла, должно сказать, что два главныя обстоятельства озабочивали Правительство и тревожили публику: одно оущественное, другое случайное, но едва еще не болѣе вредное.

Первое обстоятельство касается поправленія нашихъ ассигнацій, которыя, сопряжены пріостановленіемъ новыхъ выпусковъ оныхъ, начали постепенно возвышаться въ своемъ достоинствѣ, а въ послѣдніе годы даже съ неожиданною быстротою. Причины се-

ВІАДОМОСТІ КРАЈОВЕ.

Санкт-Петербургъ, 25-го Липца.

Его Крѣпкая Высочество Хіаіе Александръ Нидерландскій, другіи сынъ Его Крѣпкой Высочества Хіаіе Оранскаго, прібылъ прешней среды до Палацу Петергофскаго.

— Преш Найвышшій Розказ Дзійный, 14-го Липца, увольняю зє служы Генералъ-Маіоръ *Анрепъ*, пріймаю сїє до служы, лїчяю сїє въ Кавалерыи і ма аставаѣ пры Oddzielnymъ Корпусіє Кавказскимъ.

— Преш Найвышшій Розказ Дзійный д. 15 Липца, назначеніє: Dowódzca 2-ej brygady 1-ej lekkiej Kawaleryjskiej Dywizyi Gwardyi, Jenerał-Major *Chomutow 1-szy*, Naczelnikiemъ Sztabu Wojska Dońskiego, на мїєсцє Jenerał - Porucznika *Berdiajew*. Znajdujący sїє пры Jєго Królewskiej Wysokości Xієcin Eugeniusu Wirtemberskim, dla szczególnychъ порученїє, Jenerał - Major *Mołostwow 1-szy*, Dowodzącymъ Orenburskimъ Kozackimъ Wojskiem, з лїченїємъ сїє въ Kawalerylї.

— Преш Найвышшій Dyplomata 25-го Czerwea, Naczelnikъ Sztabu Korpusu Grenadierów Jenerał-Major *Tucznow 2-gi*, Najłaskawiej mianowany Kawaleremъ Cesarzkiego і Królewskiego Orderu Sв. Stanisława pierwszego stopnia.

— Преш Найвышше Imienne Ukazy, dane Kapitułе Rossyjskichъ Cesarzkichъ і Królewskichъ Orderów, Najłaskawiej mianowani Kawalerami Orderu Sв. Włodzimierza trzeciego stopnia: 25-го Czerwea, в награду адзначающєго сїє мужства і валецнѣосці, оказанныхъ в дїєлїанїу прешїє Góralomъ 30-го зєсїєго Маїа, Dowódzca Tyfliskiego półku Strzelców, Półkownikъ *Birzul*, 27 Czerwea, в награду адзначающєго сїє мужства і валецнѣосці, оказанныхъ в дїєлїанїяхъ прешїє Góralomъ в 1838 roku, — Adjutantъ Główno-Dowodzącego Wojskiemъ Czynnemъ, Jenerała Marszałka Półnego, Xієcia Warszawskiego Hrebi Paskiewiczа Erywańskiego, Półkownikъ Gwardyi 1-ej Artylleryjskiej brygady Xіаіє Gołicyn 4-ty. (G.S.P.)

Manifestъ Cesarzski з дня 1-го Липца г. б. о урзєдзєнїу systematu pieniężnego в Państwie, jakoteż będący в nierozdzielnymъ з nímъ звїязку ukazъ з тєїє даты, о kassie depozytowej, ważną stanowią epokę в wєwnętrznymъ zarządzie Państwa, і не маю wątpliwosці, że publiczność зwróci на dobroczynne postanowienia, в tychъ przepisachъ zawarte, całą uwagę, на jaką celi ichъ, ogólnie pożyteczny, zasługuje.

Не вхѣдзяч в давнїє факта, dotyczące systematu pieniężnego в Cesarstwie, które już należą до historyi; lecz tylko zastanawiając sїє над obecnymъ stanemъ rzeczy, wyznacъ należy, że dwie główne okoliczności, stały sїє przedmiotemъ troskliwosці Rządu і zatrawały publiczność: jedna istotna, druga przypadkowa, lecz prawie jeszcze szkodliwsza.

Okoliczność pierwsza, dotyczące poprawy naszychъ assygnat, które od czasu wstrzymania nowychъ ichъ wypuszczań, zaczęły stopniami podnosić sїє в swej cєnie, a nawet в latachъ ostatnichъ з niespodzianą szybkością. Przyczyny tego dosyć są znane: zawierają sїє one

то довольно известны; они заключаются какъ въ самой сей мѣрѣ, такъ и въ усиленіи вообще кредита Государства, блаженствующаго подъ царствованіемъ мудрымъ и кроткимъ, но съ тѣмъ вмѣстѣ сильнымъ и рѣшительнымъ; въ постепенномъ развитіи многихъ отраслей народнаго богатства, хлѣбопашества, промышленности, особенно мануфактурной, торговли и вообще въ порывахъ всѣхъ состояній къ улучшенію своего быта.

Но съ другой стороны и по правиламъ науки государственнаго хозяйства, и по опытамъ, таковое непостоянное положеніе денежныхъ дѣлъ не можетъ остаться навсегда, ибо если въ прежнія времена одна сторона потеряла, и къ сожалѣнію много потеряла, отъ упадка ассигнацій, то нынѣ другая неминуемо должна терять отъ ихъ возвышенія.

Второе обстоятельство касается простонароднаго лажа, или такъ называемаго счета на монету, который хотя въ самомъ дѣлѣ соглашается съ биржевыми лажами, полагая только проценты на серебро и на ассигнаціи по соразмѣрности, но доставляетъ инымъ прибыли, а другимъ разстройство отъ безпрерывнаго возвышенія сихъ процентовъ, въ чемъ именно и заключается жизненная онаго сила, ибо желающіе выгодать себя симъ способомъ барыши, и уплатить свои долги съ выигрышемъ нѣсколькихъ процентовъ, имѣютъ стремленіе къ постепенному умноженію сего лажа, чему не предвидѣлось даже преддѣловъ, къ большому затрудненію, не токмо всѣхъ денежныхъ оборотовъ въ Государствѣ и общежитіи, но особенно къ большому стѣсненію низшихъ классовъ народа.

Надлежало Правительству устранить оба сія неудобства совокупно съ нѣкоторыми посторонними, но въ связи съ оными состоящими: дѣло трудное и многосложное; оно требовало долгихъ размышленій и наконецъ неотложной рѣшимости, когда оказалось, что порывы многихъ благомыслящихъ и просвѣщенныхъ людей уничтожить простонародный лажъ добровольнымъ соглашеніемъ, могли только въ нѣкоторой степени противостоять привычкамъ, предразсудкамъ и корысти, хотя впрочемъ сіи порывы чрезъ вліяніе свое на общія понятія о семъ лажѣ, принесли ощутительную пользу.

Правительству, приступившему къ окончательному мѣроположенію для устраненія вышеизложенныхъ неудобствъ, оставалось сообразить два главные вопроса: о курсѣ ассигнацій и о времени введенія новаго порядка.

Въ первомъ отношеніи естественно нельзя было коснуться событий прежняго времени, а должно было держаться настоящаго положенія дѣлъ, но тутъ представились два вида: курсъ податный — 3 р. 60 к., и курсъ, приблизительный къ существовавшему въ последнее время на биржѣ, — 3 р. 50 к. за рубль серебромъ. Первый курсъ имѣлъ свои уважительныя причины, но звавъ въ соображеніе, что правило, которое казна могла предназначить для слѣдующихъ оной платежей, не можетъ служить непрѣмнымъ размѣромъ для частныхъ лицъ, признано справедливымъ избрать послѣдній, на что кажется не могутъ жаловаться ни должники, ни кредиторы.

Относительно времени введенія новой системы желательно было бы избрать эпоху новаго года; но ожиданія публики, разными событиями возбужденныя, и особенно въ последнее время изъ границъ вышедшее возвышеніе простонароднаго лажа, не дозволили дальнѣйшаго отлагательства.

По положеніи на мѣру вышеозначенныхъ двухъ обстоятельствъ, оставалось обратиться къ другому весьма важному вопросу, т. е. къ учрежденію удобоподвижнаго знака цѣнности, равнаго серебряной монетѣ, необходимаго, когда сія послѣдняя объявлена будетъ главною платежною монетою въ Имперіи, тогда какъ самая серебряная монета, по огромности Государства, по своему объему и по тяжести своей, представляетъ большія затрудненія въ пересылкѣ въ отдаленныя мѣста — затрудненія, которыя чувствуютъ столько же казна, какъ и частные люди. На сей конецъ вышеупомянутымъ указомъ учреждена депозитная касса при Коммерческомъ Банкѣ и депозитныя билеты оной. При твердыхъ мѣрахъ предпринятыхъ на счетъ неприкосновенности сей кассы, безъ сомнѣнія, какъ частные люди, такъ и самое Государственное Казначейство, постепенно, особенно когда народъ болѣе ознакомится съ сими билетами, воспользуются симъ столь облегчительнымъ учрежденіемъ, подобно какъ билеты Государственнаго Казначейства вскорѣ сдѣлались любимымъ знакомъ цѣнности.

За симъ можетъ возникнуть вопросъ: ограничится ли правительство вынѣшними мѣрами, и достаточно ли оныя? На сіе отвѣчать можно, что положивъ сему дѣлу коренныя основанія, правительство въ правѣ предполагать, что публика съ довѣренностію бу-

такъ в самомъ же этомъ средку, jako i w podwyższonym w ogólności kredycie Państwa, kwitującego pod mądrym i łagodnym, lecz zarazem silnym i sprężystym panowaniem, przy ciągłym rozwijaniu się wielu gałęzi bogactwa krajowego: rolnictwa, przemysłu, szczególnie rękodzielniczego, handlu, i w ogólności przy pochoinach wszystkich stanów do ulepszenia swojego bytu.

Lecz z drugiej strony, stosownie do zasad nauki ekonomii politycznej, jako i doświadczenia, tak niejednostajny stan rzeczy pieniężnej, nie może trwać zawsze: bo, jeżeli dawniej jedna strona traciła, i wiele, niestety, traciła, przez spadanie assygnat, to teraz druga koniecznie musi tracić, przez ich podskoczenie.

Druga okoliczność dotyczy łaży gminnej, czyli tak zwanej rachuby na monetę, co lubo w istocie zgadza się z łażami giełdowymi, nakładając tylko stosowne procenta na srebro i assygnaty, atoli przynosi jednym zysk, a drugim straty, przez ciągłe wzrastanie tych procentów: na czem też rzeczywiście polega i żywotna tej okoliczności siła; gdyż chcący ciągnąć ztąd korzyści i opłacić swe długi z zyskaniem kilku procentów, dążą do ciągłego podwyższania tej łaży (czego nawet nie przewidywano granic), z wielkim utrudzeniem, nietylko wszystkich obrotów pieniężnych w państwie i życiu społecznym, ale szczególnie, i z wielkim aciskiem, niższych klas narodu.

Wypadało Rządowi, obie te niedogodności, łącznie z niektórymi oboczniemi, lecz w ścisłym z niemi będącemi związku usunąć: rzecz trudna i zawikłana; wymagała ona długich namysłów, a nareszcie niezwiódzonego postanowienia, gdy się pokazało, że usiłowania wielu dobrze myślących i oświeconych ludzi, aby znieść łażę gminną za dobrowolną zgodą, mogły tylko w pewnym stopniu oprzeć się nawykniemu, przesądom i zyskowności, chociaż zkadłun starania te, przez wpływ swój na ogólne o tej łaży pojęcie, korzyść wyraźną przyniosły.

Rządowi, przystępującemu do ostatecznego przedsięwzięcia środka, celem usunięcia spomnianych niedogodności, pozostało roztrząsnąć dwie główne kwestye: o kursie assygnat i czasie zaprowadzenia nowego porządku.

Co do pierwszego: nie można było dotykać faktów dawniejszych czasów, lecz musiano stosować się do obecnego stanu rzeczy; ale tu następozały się dwa widoki: kurs podatkowy — 3 r. 60 kop., i kurs przybliżony do byłego w ostatnim czasie na giełdzie — 3 r. 50 kop. assy. za rubel srebrny. Pierwszy kurs miał swe ważne powody; lecz biorąc na uwagę, że przepis, który skarb mógł wydać na opłaty należne sobie, nie może być statecznym prawidłem dla osób prywatnych, uznano za rzecz najsiłniejszą, obrać ostatni; na co, zdaje się, utyskiwać nie mogą ani dłużnicy, ani wierzyciele.

Co się tyczy czasu zaprowadzenia nowego systemu, życzyć należało obrać epokę Nowego Roku, lecz oczekiwania publiczności, przez różne wypadki podniecone, a mianowicie, w ostatnich czasach wyszłe z granic podskoczenie łaży gminnej, nie dozwoliły dalszej zwłoki.

Po rozważeniu dwóch powyższych okoliczności, pozostało zająć się inną, nader ważną kwestyą, to jest: utworzeniem łatwo przenośnego znaku wartości, równego monecie srebrnej, nieodzownego wtenczas, gdy ta ogłoszona zostanie za główną monetą płatniczą w Cesarstwie, kiedy tymczasem sama moneta srebrna, z powodu rozległości Państwa, tudzież objętości swej i wagi, wielkie rodzi utrudnienia w przesyłaniu jej do dalekich miejsc — utrudnienia, dające się zarówno czuć skarbowi i osobom prywatnym. Na ten koniec, przez wyżej przytoczony Ukaz, urządzoną została kassa depozytowa przy Banku Handlowym, tudzież depozytowe jej bilety. Z powodu ścisłych środków, przedsięwziętych względem nietykalności tej kassy, niewątpliwie, tak osoby prywatne, jako i sama kassa Państwa, stopniowo (zwłaszcza kiedy lud prosty więcej się obezna z temi biletami), skorzystają z tej tak ułatwiającej instytucyi, podobnie, jak to było z biletami kassy Państwa, które wprędce stały się ulubionym znakiem wartości.

Z tego wyniknąć może pytanie: czyli Rząd na terazniejszych poprzenie środków, i czy te są dostatecznymi? Odpowiedzieć na to można: że, zaprowadzwszy raz w tej mierze gruntowno zasady, Rząd ma prawo wnosić, że publiczność z zaufaniem oczekiwać bę-

детъ ожидать тѣхъ распоряженій, которыя по мѣрѣ опытовъ, въ свое время, могутъ быть еще нужны къ установленію совершенной однородности знаковъ цѣнности въ Государствѣ; при чемъ безъ сомнѣнія обязанность каждаго и всѣхъ есть та, чтобы содѣйствовать цѣли Правительства въ самомъ началѣ его предпріятій, ибо тогда скорые успѣхи нынѣ установленныя начались и дѣлѣннѣе оныхъ развитіе будутъ легки и удовлетворительны.

Изданіе присовокуплять, что вышеозначенныя узаконенія не суть послѣдствія какой либо финансово-нужды, или скрытыхъ видовъ, ибо всѣмъ извѣстно возрастающее благосостояніе Государства и настоящее положеніе финансовъ, которыя именно способствуютъ введенію перемѣнъ, кои въ менѣе благоприятное время были бы сомнительны и даже невозможны; еслиже сначала перемѣны сей и могутъ произойти частію затрудненія, то вскорѣ вознаграждаются большими удобствами отъ возстановленія твердаго положенія денежныхъ дѣлъ, одинаково желаемого и необходимаго для богатаго и для бѣднаго.

(О. Г. Ц. П.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 29 Іюля.

Прибыль сюда изъ Бреслава, Императорско-Турецкій Чрезвычайный Посланникъ и уполномоченный Министръ при здѣшнемъ Дворѣ, Бригадный Генераль Кіамилъ-Паша.

4 Августа.

Прибыль сюда изъ Дрездена, Его Сіятельство Императорско-Россійскій Дѣйствительный Тайный Советникъ и Оберъ Егермейстеръ, Графъ Васильчиковъ. (А. Р. С. З.)

Ф р а н ц і я.

Парижъ, 25 го Іюля.

По поводу сказанныхъ недавно Королемъ словъ, что еслибъ Министры были убѣждены въ необходимости смертной казни Барбеса, то недопустилибъ родственниковъ его съ просьбою о помилованіи къ престолу. *Revue de Paris* дѣлаетъ слѣдующее замѣчаніе: „Король этимъ хотѣлъ показать, что понимаетъ сущность началъ монархической власти.“

— *Moniteur* опровергаетъ извѣстіе объ отозваніи Г. Лого изъ Тулузы, упоминаетъ при томъ, что она заступая мѣсто тамъ Генеральнаго Корпуса, заслуживаетъ похвалу за точное и примѣрное исполненіе своей должности.

— Контръ-Адмиралъ де ла Суссе, не назначенъ начальникомъ резервной эскадры на Средиземномъ морѣ. Онъ отправился въ Тулонъ и будетъ, какъ достоверно извѣстно, вторымъ командиромъ эскадры въ Левантѣ, подъ начальствомъ Адмирала Лаланда.

— Генераль Броссардъ, уже освобожденъ за долги изъ тюремнаго заключенія и пріѣдетъ въ Парижъ. Говорятъ, что онъ напечатаетъ свои записки объ Алжирѣ. (Г. С.)

— Говорятъ, что Министры постановили уже, что ни въ настоящемъ году, ни въ послѣдующихъ не будетъ смотровъ національной гвардіи, во время Іюльскихъ празднествъ.

— Газ. *France* извѣщаетъ сегодня, что Г. Аталень въ званіи повѣреннаго въ дѣлахъ, отправляется въ Лукку.

— Решидъ-Паша сегодня поутру имѣлъ продолжительное совѣщеніе съ Маршаломъ Сультомъ. Онъ, какъ слышно, въ слѣдующую недѣлю отправится въ Лондонъ.

— Прямая дорога изъ Мадрита въ Парижъ кажется не совсѣмъ почтена безопасною, потому что Г. Дроинъ-де-Люи, который до прібытія Г. Рюмини, долженъ исправлять должность повѣреннаго въ дѣлахъ въ Мадритѣ, 20 ч. с. м. отправляется для принятія этой должности, отплывъ изъ Байонны въ Сантандеръ на пароходѣ *le Tonnerre*.

26 го Іюля.

Сегодняшній *Moniteur* заключаетъ въ себѣ слѣдующую телеграфическую депешу изъ Марсели отъ 25 го Іюня, въ 3 часа по полудни: Агентъ Иностранныхъ дѣлъ къ Президенту Совѣта. 8 го ч. знали въ Александрію о смерти Султана. 9-го ч. прибыла въ Александрію Турецкая корвета, на которой находившійся Негибъ-Бей, Кіязъ Капудана-Паша, имѣлъ порученіе объявить Вице-Королю, что Капуданъ-Паша находится въ Сланио, на пути къ Родосу и проситъ Вице-Короля, принять подъ свое покровительство Турецкой флотъ и защищать его при могущихъ случаться безпорядкахъ въ Турціи, по смерти Султана. Отвѣтъ Мехмеда-Али, посредствомъ парохода *Черное море* отправленнаго къ Капудану-Пашѣ, неизвѣстенъ. 10-го ч. прибылъ въ Александрію Асифъ-

дзіе тыхъ распоряженій, które, w miarę doświadczenia w swoim czasie, mogą być jeszcze potrzebne do ustalenia zupełnej jednorodności znaków wartości w Państwie; obok czego, bez wątpienia obowiązkiem jest każdego i wszystkich, wspierać cele Rządu w samym początku jego przedsięwzięć; gdyż wówczas szybkie postępy teraz przyjętych zasad i dalsze ich rozwinięcie, będą snadnymi i zaspokajającymi.

Zbytecznem jest przydawać, że powyższe przepisy prawa nie są wypływem jakiegokolwiek konieczności finansowej, lub widoków ukrytych: znany jest bowiem wszystkim wzrastający byt dobry Państwa i obecny stan finansów, które szczególnie sprzyjają przeprowadzeniu zmian, jakie w mniej przyjaźnym czasie byłoby wątpliwemi, a nawet niepodobnemi; jeżeli zaś na początku zmiany takowej, mogą się srodzić szczególne trudności, to wkrótce wynagrodzi je wielka dogodność, wypływająca z nadania trwałej zasady interesom pieniężnym, zarówno pożądaney i nieodzowney, tak dla bogatego, jako i dla ubogiego. (G.S.P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s i a.

Berlin, 29-go Lipca.

Przybył tu z Wrocławia, Cesarsko-Turecki Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny przy tutejszym Dworze, Jenerał brygady Kiamil-Basza.

4-go Sierpnia.

Przybył tu z Drezna, Cesarsko-Rossyjski Radzca Tajny i Wielki Łowczy Hrabia Wasilczykow. (A.P.S.Z.)

F r a n c y a.

Paryż, d. 25 Lipca.

Z powodu wyrzeczonych niedawno przez Króla słów, że, gdyby Ministrowie byli przekonani o konieczności kary śmierci, nie byłiby dopuścili do tronu rodziny Barbesa, *Revue de Paris* czyni następującą uwagę: „Król dał poznać przez to oświadczenie, że do kładnie pojmuje zasady monarchicznej władzy.“

— *Monitor* zaprzecza odwołaniu Pana Logau z Tunneta; namienia oraz, iż tenże, zastępując tam Konsula Jenerałnego, zasługuje na pochwałę ze ścisłego i należytego pełnienia powierzonych mu obowiązków.

— Kонтр-Адмиралъ de la Susse, nie jest przeznaczony na Dowódcę eskadry odwodowej na morzu Śródziemnem. Wyjechał on właśnie do Tulonu i będzie, jak wiadomo z pewnością, drugim dowódcą eskadry na Wschodzie, pod rozkazami Admirala Lalande.

— Jenerał Brossard, został już uwolniony z więzienia za długi i jest spodziewany w Paryżu. Mówią, że ogłosi drukiem pamiętniki swoje o Algierze. (G.C.)

— Słychać, że już Ministrowie postanowili, że ani tego roku, ani w latach następnych, nie będzie odbywany przegląd gwardyi narodowej, podczas uroczystości lipcowych.

— Gazeta *France* donosi, że Pan Athalin wyjeżdża dzisiaj do Łukki na Pełnomocnika.

— Reszyl-Basza miał dzisiaj zrana długą rozmowę z Marszałkiem Soulttem. Mówią, że następnej niedzieli wyjedzie on do Londynu.

— Prosta droga z Madrytu do Paryża, zdaje się być niezupełnie bezpieczną, gdyż Pan Dronier de Luys, który do przybycia Pana Rumigny ma tu sprawować obowiązki Pełnomocnika w Madrycie, dnia 20-go tego miesiąca, wyjeżdżając dla objęcia tych obowiązków, wypłynął z Bajonny do Santander na parostatku *le Tonnerre*.

Dnia 26.

Dzisiejszy *Monitor* zawiera następujące telegraficzne doniesienie z Marsylii, pod 25-m Czerwca o godzinie trzeciej z południa: Agent spraw cudzoziemskich do Prezydenta Rady. 8-go dowiedziano się w Alexandryi o śmierci Suлтана. 9-go przybyła do Alexandryi Turcka korweta, na której znajdował się Negip-Bey Kijaja Kapudana-Baszy, z poleceniem oświadczyć Vice-Królowi, że Kapudan-Basza, znajduje się w Słankijo, na drodze do Rodu i prosi Vice-Króla, przyjąć pod opiekę swoją flotę Turcką i bronić ją, w mogących się zdarzyć zamieszkach w Turcyi, po śmierci Султана. Odpowiedź Mehmeda-Ali, na parochodzie *Morze Czarne*, posłana Kapudanowi-Baszy, jest niewiadoma 10-go przybył do Alexandryi Askif Effendy, z poleceniem nowego Султана uwiadomić Mehmed Alegoo śmierci-

(1)

Эфеда, съ порученіемъ новаго Султана, донести Мегмеду-Али о смерти его отца.

— Герцогъ Немурскій возвратился изъ своего путешествія въ Южную Францію и сегодня прибылъ въ Ст. Клу.

— Гг. Дюфоръ, Пасси и Тестъ, сегодня поутру издали продолжительное совѣщаніе, послѣ котораго говорили объ ихъ увольненіи. Но въ послѣднее время такъ часто носились пустые слухи о перемѣнѣ Министертва, что и этого не заслуживаетъ вниманія.

— Мустафа Казнадеръ и Кавадеръ Раффо, Чрезвычайный Посланникъ Тунисскаго Бей, окончивъ данное имъ порученіе при Французскомъ дворѣ, 21 ч. с. н. прибыли въ Тулонъ и отплыли на Тунисскомъ фрегатѣ *Thila* въ Тунисъ.

— Полицейскіе Коммиссары сегодня отправившись по вѣзмъ продавцамъ оружія въ столицѣ, приказали имъ 28-го и 29-го Іюля, спрятать все оружіе въ ихъ лавкахъ.

— Извѣстіе объ отхоженіи Капудана-Паши, не произвело значительной перемѣны въ курсѣ. Далѣе распространился на биржѣ слухъ объ увольненіи Англійскаго Министертва. Кроме того говорили, что Комитетъ Французскаго Банка собирается сегодня утромъ для совѣщанія, касательно предложенія Англійскаго банка, дать ему въ займы 55 мил.

27-го Іюля.

Сегодня поутру въ 8-мъ часовъ, большое число Іюльскихъ воиновъ, украшенныхъ Іюльскими орденами, отправилось на Карусельскую площадь, назначенную сборнымъ мѣстомъ. Отсюда въ военномъ порядкѣ отправились они къ гробницамъ падшихъ во время Іюльской революціи.

— Король Бельгіецъ пробудетъ во Франціи до 6-го Августа, когда Король отправится въ Э. Герцогъ Орлеанскій, какъ слышно, 15-го числа того же мѣсяца отправится въ путь въ Алжиръ.

— Сенекій Префектъ сегодня утромъ приказалъ раздать 6,000 фр. въ пособіе вдовамъ и сиротамъ погибшихъ въ Іюльскую революцію.

— *Moniteur* заключаетъ въ себѣ обзоръ награжденныхъ определенныхъ въ пользу военныхъ раненыхъ во время безпокойствъ 12-го и 13-го Мая, равно и въ пользу оставшихся послѣ нихъ. Избранныхъ солдатъ считается 23, раненыхъ 55. Пожертвованная сумма простирается до 37,000 фр.

— Комитетъ лѣвой стороны занимающійся разсмотрѣніемъ проекта преобразования выборовъ, состоитъ изъ депутатовъ Одиллонъ Баро, Сада, Гольберри, Траси, Карно, Токевилля, Корселя и Готье-де-Рюмилли.

— *Journal des Débats* защищаетъ Ибрагима-Пашу, противъ обвиненій Англійскихъ газетъ, особливо же *Morning-Chronicle*, что онъ первый сталъ дѣйствовать наступательно.

— Пишутъ въ *Semaphore de Marseille* отъ 23-го ч. с. м., что одинъ казенный пароходъ получилъ повелѣніе немедленно отплыть въ Константинополь и что уже отправился въ путь. На немъ будто отправлены важныя депеши къ тамошнему нашему Посланнику.

— Извѣщаютъ изъ Вурла, отъ 9-го ч. с. м. Въ сію минуту находятся здѣсь ливійные корабли *Jena*, на которомъ развѣвается флагъ Адмирала Лаланда, *Herkules*, *Triton*, *Trident*, *le Genereux* и *Jupiter* корвета *Brillante* и бриги *Comete* и *Argus*. Последній, третьяго дня прибылъ изъ Константинополя и привезъ депеши отъ нашего тамошняго Посланника. Со времени прибытія *Argus*, все здѣсь пришло въ движеніе, производятся большіе маневры и эскадра упражняется въ стрѣляньи изъ орудій. Адмиралъ осматриваетъ боевые снаряды каждого корабля и отдастъ приказъ, быть въ готовности каждую минуту, выйти въ море. Англійская эскадра состоящая подъ начальствомъ Адмирала Штопфорда, находится по берегамъ Кипра. Полагаютъ, что мы соединимся съ оною и принудимъ Турецкой флотъ волею или неволею, возвратиться. Должно ожидать великихъ событій. (A.P.S.Z.)

Австрія.

Тріестъ, 18-го Іюля.

Пароходъ *Eichhof* изъ Сира, прибывшій сюда сегодня вечеромъ, привезъ важныя депеши относящіяся къ Сиріи. По рассказамъ Капитана помѣнутаго корабля, въ сраженіи происходившемъ при Низбѣ, было только 32,000 Египтянъ, число же Турокъ простиралось до 60,000. Последніе въ безпорядкѣ отступали къ Марашу, потому не только за Евфратъ, шириною при Биръ въ 200 шаговъ, но до Тавра. Но и тамъ не останавливаются они, потому что Кайсаріе въ Караманіи, назначенъ сборнымъ мѣ-

стъ своего ояса.

— Хіяже Némours powrócił z podróży swej po Francyi południowej i przybył dzisiaj do St. Clout.

— PP. Dufaure, Passy i Teste, długą dziś mieli naradę, po której zaczęto mówić o ich uwolnieniu. Ale w ostatnim czasie tak wiele już mówiono o zmianie Ministeryum, że to nawet nie zasługuje na uwagę.

— Mustafa Kasnadar i Kawaler Raffo, Nadzwyczajny Posłannik Beja Tunetańskiego, ukończywszy dane im poruczenie u Dworu Francuzkiego, 21-go t. m. przybyli do Tulonu i popłynęli na fregacie Tunetańskiej *Thila* do Tunetu.

— Kommissarze policyjni udali się dzisiaj do wszystkich sprzedawców oręża w stolicy, i zalecili, 28-go i 29-go, wszelką broń ze sklepów uprzątnąć.

— Wiadomość o odpadnięciu Kapudana-Baszy, wielkiego wrażenia ani wpływu na kurs, nie okazała. Potém rozbiegła się pogłoska na giełdzie o uwolnieniu Ministeryum Angielskiego, mówiono prócz tego, że Komitet Banku Francuzkiego, zgromadzał się dzisiaj dla naradzenia się względem zaciągnięcia w Banku Angielskim pożyczki 55 milionów.

Dnia 27-go.

Dzisiaj, o godzinie ósmej zrana, udała się wielka liczba wojowników Lipcowych, ozdobionych orderem Lipcowym, na plac Karuzelowy, który przeznaczony był na miejsce zbierania się, z kądem w szyku bojowym pociągęli ku grobowcom poległych w dniach Lipcowych.

— Król Belgów ma zabawić we Francyi do 6-go Sierpnia, w którym-to dniu Król wyjedzie do Eu. Mówią, że Хіяже Орлеанскі 15 tegoż мѣсяца wyjedzie do Algieru.

— Prefekt Departamentu Sekwany, dzisiaj rano kazał rozdać sześć tysięcy фр. dla wdów i sierot poległych w dniach Lipcowych.

— *Monitor* zawiera wyszczególnienie nagród, przeznaczonych dla wojowników, ranionych w czasie zamieszek 12-go i 13-go Maja, tudzież pozostałych po żołnierzach poległych. Zabitych żołnierzy jest 23, a ranionych 55. Summa wynagrodzenia 37,000 фр.

— Komitet lewej strony, przeznaczony do przejrzania projektu do odmiany wyborów, składa się z Deputowanych Odillon-Barrot, de Sade, de Golbéry, de Tracy, Carnot, de Toqueville, i Gouthier-de-Rumilly.

— *Dziennik Rozpraw* broni Ibrahima-Baszę od zarzutów gazet Angielskich, особливо gazety *Morning-Chronicle*, że on pierwszy działać począł zaczepnie.

— Czytamy w *Semaphore de Marseille* pod 23 cim t. m. Jeden z rządowych parochodów, otrzymał rozkaz niezwłocznie płynąć do Konstantynopola, i że się już w tę drogę wyprowadził. Powiozł jakoby ważne depesze do Posta naszego przy tutejszym dworze.

— Donoszą z Vurlii pod 9-m teraźniejszego miesiąca. W tej chwili znajdują się tu okręty liniowe *Jena* na którym Kontr-Admirał Lalande, banderę swą wywiesił, *Herkules*, *Triton*, *Trident*, *Le Genereux* i *Jupiter*, korweta *Brillante*, tudzież brygi *Comete* i *Argus*. Ostatni przybył zawczora z Konstantynopola i przywiozł depesze od Posta tam naszego. Od momentu przybycia *Argusa*, ruch tu wielki powstał, odbywają się wielkie manewry i eskada ćwiczy się w strzelaniu z dział. Admirał oglądał ładunki działowe każdego okrętu i wydał rozkaz dzienny, by być w gotowości, co chwila odpłynąć. Eskadra Angielska, pod dowództwem Admirała Stopforda, znajduje się u brzegów Cypru. Rozumieją, że się z nią połączymy i zmusimy flotę Turecką, dobrowolnie lub poniewolnie do powrotu. Wielkich oczekujemy wypadków. (A.P.S.Z.)

Австрія.

Тріестъ, 18 Липца.

Statek parowy *Eichhof*, płynący z Syra, który dziś wieczoremъ przybył do tutejszego portu, przywiozł ważne depesze, dotyczące Syrii. Według opowiadań Kapitana rzeczonoego statku, w bitwie stoczonej pod Nizyb było tylko 32,000 Egipcyan, Turków zaś 60,000. Ci ostatni uchodzili w nieładzie aż do Marasz, a zatém, nietylko za Eufrat, który pod Bir jest na 200 kroków szeroki, ale aż do Tauru. Lec i tam niemasz dla nich wypoczynku: ponieważ dopiero miasta Kaisarieh, leżące w Karamanii, jest dla rozbitków, na miejsce zbiorowe wy-

стоми для разбитыхъ и разсѣянныхъ войскъ. Слѣдовательно по неожиданному происшествію, перенесется война прежнимъ путемъ чрезъ Конягъ и Кутагію въ Малую Азію, въ тѣ же мѣста, въ которыхъ въ 1832 г. Ибрагимъ-Паша былъ побѣдителемъ, ежели только везенные Капитаномъ Калле отъ его отца депеши, не заключаютъ въ себѣ распоряженій, въ силу коихъ Египетское войско остановится на предѣлахъ Сиріи. (G.C.)

Б е л г і я.

Брюссель, 23-го Іюля.

Вчера праздновали здѣсь торжественно въ осьмой разъ, день возшествія на престолъ Короля Леопольда.

— Въ городѣ Брюгге сгорѣла кровля на тамошней соборной церкви, основанной Королемъ Дагобертомъ. Огонь не проникнулъ во внутрь и своды остались въ цѣлости. Произошли однакожъ нѣкоторые поврежденія отъ торопливости съ которою старались спасти сокровища церковныя и образа, которые вырѣзали изъ рамъ прикрепленныхъ къ алтарямъ. Въ этой церкви происходилъ первый капитулъ ордена Золотого Руна. Сосѣдніе дома много также пострадали.

По словамъ прибывшаго вчера изъ Брюгге очевидца, сообщенное выше извѣстіе весьма преувеличено. Пламя истребило только крыши на башнѣ и церкви, но не проникло сквозь своды и внутренности церкви уцѣлѣла. (O.G.C.P.)

— Провинціальный Комитетъ народнаго союза въ Генвѣ, для поддержанія національной промышленности, опредѣлилъ подать объявленіе противъ предполагаемаго возвышенія пошлины со стороны Франціи, на привозимыя льняныя произведенія изъ за границы. (G.C.)

А н г л і я.

Лондонъ, 20-го Іюля.

Пароходъ *Waterloo*, везшій 10 тысячъ ружей для Карлистовъ, содѣлался жертвою пламени 14 ч. с. м. близъ Гендъ. Пассажиры и экипажъ спаслись въ лодкѣ, но грузъ погибъ.

— Католики собравшись въ Понедѣльникъ, опредѣлили предать права свои на участіе въ пособіяхъ для народнаго образованія, съ тѣмъ однакожъ, что воспитаніе католическаго юношества, должно производиться подъ надзоромъ ихъ прелата и духовныхъ. Главнымъ ораторомъ въ этомъ собраніи былъ О'Коннелъ. Хотя собраніе это объявлено было публичнымъ, и потому каждому можно было купить билетъ для входа, однакожъ отказали въ немъ, извѣстному корреспонденту газ. *Times*, Г. Енею О'Доннелю.

— Судъ присяжныхъ призналъ виновными, за исключеніемъ двоихъ только, всѣхъ нарушителей спокойствія изъ Хартистовъ, кои разрушили недавно одинъ домъ въ Ланлидоевъ въ Валлійскомъ Княжествѣ; въ слѣдствіе того судъ одинъ приговорилъ къ семилѣтней ссылкѣ, другихъ только къ тюремному заключенію.

— Изъ Техаса въ Америкѣ, извѣщаютъ, что тамошнее правительство дѣлаетъ большія приготовленія, къ предпріятію блокады вдоль Мексиканскихъ береговъ. Мексика не имѣетъ ни одного военнаго корабля. Техасъ же имѣетъ 3 шлюпа, 2 брига, 2 корвета и 1 пароходъ. Этой силы достаточно, чтобы запереть гавани въ Вера-Круцъ, Тампико и Матаморасъ. (G.C.)

24-го Іюля.

Назначенный Секретаремъ посольства при Англійскомъ Посланникъ въ Парижѣ, Г. Генрихъ Литтонъ Бульваръ, отправился къ мѣсту своего назначенія.

— По газетѣ *Courrier* Англійское Правительство сдѣлало Тюльерійскому Кабинету предложенія въ этомъ отношеніи, чтобы Французская эскадра на Востокахъ не была больше Англійской, и потому чтобы линійный корабль *Монтелло*, который предполагали также отправить туда изъ Тулона, пока остался и составилъ съ другими Французскими кораблями резервную эскадру.

— Намѣреніе Правительства предложить въ пріятію законъ, уполномочивающій Лорда Казначейства, употребить впередъ 10,000 ф. ст. къ немедленному учрежденію дѣятельной Полиціи въ Бирмингемѣ, по словамъ Корреспондента газетъ *Times*, произвело въ этомъ городѣ живѣешее сочувствіе; только надѣялись, что устройство этой полиціи, не будетъ предоставлено Муниципальной Корпорациі, такъ какъ чиновники ея въ Бирмингемѣ, по поводу послѣднихъ безпокойствъ заслужили упрекъ въ бездѣятельности. Въ Бирмингемѣ также ходитъ по рукамъ адресъ къ Королевѣ, къ которому собираютъ

значене. Такъ więc, skutkiem niespodzianego wypadku, skieruje się wojna dawną drogą w Azji-mniejszej, do Koniah i Kutahia, w te same miejsca, które już w r. 1832 zwyciężąc Ibrahima Baszę widziały, jeżeli tylko wiezione przez Kapitana Caillé depesze od jego ojca, nie będą tego rodzaju, że się każą wstrzymać wojsku egiptskiemu na granicy syryjskiej. (G.C.)

Б е л г і я.

Bruxella, 23 Lipca.

Wczora obchodzono uroczyscie ósmą rocznicę wstąpienia na tron Króla Leopolda.

— W mieście Brügge, zgorzał dach na tamtejszym kościele katedralnym, jeszcze przez Króla Dagoberta założonym. Wewnątrz nie dostał się ogień, pod którym wytrzymało sklepienie. Miały wszakże miejsce niektóre uszkodzenia, pochodzące z pośpiechu w ratowaniu kosztowności kościelnych i obrazów, z których ostatnie powyrzynano z ram, jako nieruchomie poofiarach przymocowanych. W tymto kościele, odbyła się pierwsza kapitula Orderu Złotego Runa. Domy przyległe kościołowi, ucierpiały znacznie.

Według opowiadania osoby, która wczora z Brügge przybyła, wyżej umieszczone doniesienie, ma być wielce przesadzone. Ogień strawił tylko dach wieży i kościoła. Sklepienie zaś oparło się wściekłości tego żywiołu, a wnętrze kościoła zupełnie jest nie uszkodzone. (G.R.K.P.)

— Komitet prowincjonalny związku narodowego w Gandawie, w celu wspierania przemysłu krajowego, postanowił podać petycję, przeciwko zamierzonemu ze strony Francji podwyższeniu cła wchodowego, na lniane wyroby zagraniczne. (G.C.)

А н г л і я.

Лондонъ, 20-го Іюля.

Паровый statek *Waterloo*, wiozący 10 tysięcy karabinów dla Karolistów, spłonął ogniem d. 14 h. m. niedaleko Head. Ludzie okrętowi i podróżni, uratowali się na łodzi, ale z ładunku nie ocalić nie zdołano.

— Katolicy, zgromadziwszy się w poniedziałek, postanowili przełożyć prawa swoje do udziału w funduszach wsparcia edukacyjnego, pod zastrzeżeniem wszakże, że wychowanie katolickiej młodzieży, pod dozorem ich własnego prałata i duchownych, odbywać się powinno. Głównym mówcą na tym zgromadzeniu, był O'Connell. Lubo zebranie niniejsze było zapowiedziane jako publiczne, a tym samém wolno było kupować każdemu bilety wniścia, odmówiono przecież takowego, znanemu korespondentowi dziennika *Times*, Panu Eneasowski O'Donnel.

— Sąd przysięgłych uznał winnymi, z wyjątkiem dwóch tylko, wszystkich burzycieli kartystowskich, którzy rozwalili niedawno dom w Llanlidoes w Xięztwie Wallii; w skutku tego, wyrzekł sąd na jednych karę 7-letniego wygnania z kraju, na drugich tylko karę więzienia.

— Z Texas w Ameryce, donoszą, że Rząd tamtejszy czyni wielkie przysposobienia do przedsięwzięcia blokady wzdłuż całych brzegów meksykańskich. Meksyk niema ani jednego okrętu wojennego, Texas zaś ma 3 szalupy, 2 brygi, 2 korwety i 1 statek parowy. Jestto dostateczna siła, aby zamknąć przystanie w Veracruz, Tampico i Matamoros. (G.C.)

24 Dnia.

Mianowany Sekretarzem Poselstwa tutejszego w Paryżu, P. Henry Lytton Bulvers, wyjechał już na miejsce swego przeznaczenia.

— Podług gazety *Courrier*, Rząd Angielski uczynił gabinetowi Tuilleryjskiemu przełożenie, ażeby eskadra francuzka na Wschodzie, nie była większą od angielskiej, i żeby zatem okręt liniowy *Montebello*, który miał być wysłany z Tulonu, tam pozostał i innemi okrętami francuzkiemi, składał eskadrę rozerwową.

— Zamiar Rządu, podać do przyjęcia prawo, upoważniające Lorda Skarbu, użyć dziesięć tysięcy f. s. na niezwłoczne urządzenie czynnej policyi w Birmingham; podług wyrazów korespondenta gazety *Times*, sprawił w tém mieście żywe uczucie, mieli tylko nadzieję, że urządzenie tej policyi, nie będzie zostawione korporacyi municypalnej, ponieważ urzędnicy jej w Birmingham, z powodu ostatnich zamieszek, zasłużyli na zarzut nieczynności. W Birmingham także krąży adres do Królowej, do którego zbierają podpisy, a w którym upraszają Królową o odmianę danego temu miastu urządzenia municypalności, z przyczyny, że to

подписи и въ которомъ просить Ея Величество отъ-
менить данное этому городу муниципальное устрой-
ство, потому что оно худо исполняется.

26-го Июля.

Ея Величество Герцогиня Браганца, вчера съ
твердой земли прибыла въ Англію. Она вышла на
берегъ при Вулвичѣ и въ сопровожденіи отряда гвар-
дейской кавалеріи, прѣхавъ въ Лондонъ, останови-
лась въ гостиницѣ Мивартъ. Въ тотъ же день по
полудни она была съ визитомъ у Королевы, при-
чемъ сопровождалъ ее Лордъ Падмерстонъ.

— Вдовствующая Королева Аделаида, дѣлательно
старается возстановить прежнее искреннее согласіе
между царствующею Королевою и матерью ея, Гер-
цогиней Кентскою, нѣсколько нарушенное придвор-
ными интригами. Последнее изъ свиданіе было
было по этому предмету.

— Изъ Роттердама, вчера прибылъ сюда новый
Греческій посланникъ при здѣшнемъ Дворѣ, Князь
Маурокардато.

27-го Июля.

Министерская газета *Globe*, помѣщая извѣстіе
о сраженіи между Турками и Египтянами, приводитъ
таковыя же замѣчанія, какъ и *Morning-Chronicle* и
заключаетъ оныя, слѣдующими словами: „Мы по-
вторяемъ, что независимость и цѣлость Оттоманской
Имперіи, должны быть обезопасены. Миръ Европы
зависитъ отъ прочнаго утвержденія мира въ Левантѣ.
Потому естественныя выгоды каждой Европейской
державы требуютъ поддержать цѣлость и независи-
мость Турецкой Имперіи и для обезпеченія успѣ-
шнаго оной, соединиться съ собою. Подъ по-
кровительствомъ Европы, Турція будетъ въ состоя-
ніи преобразоваться, нельзя же опасаться, чтобы она
сдѣлалась страшнымъ и грознымъ для соседней Го-
сударствомъ, потому что она долго еще будетъ ос-
таться въ состояніи нейтральной, не внушающей
никакихъ опасностей, независимости, которою столь
много содѣйствуетъ поддержанію Европейскаго рав-
новѣсія и огражденію Европы отъ опасностей вой-
ны, которая сдѣлалась бы неизбежною, еслибы ко-
торая либо изъ Европейскихъ Державъ, покушалась
вторгнуться въ Предѣлы Турціи. Напротивъ того
Times извѣщаетъ насъ, что теперешняя политика
Англійскаго Министерства въ отношеніи дѣлъ Во-
стока, не можетъ успѣшно способствовать достиже-
нію этой цѣли, означенной Министерскими газетами,
но скорѣе будетъ имѣть слѣдствіемъ то, что Турція
совершенно будетъ предана вліянію Россіи, а Египетъ
Франціи, Англія же останется безъ участія.

— Домъ Русскаго посольства Амбурнамъ Гузъ,
будетъ совершенно вновь передѣланъ, потому что въ
немъ ожидаютъ новаго посланника.

— Нарушители общественнаго спокойствія въ Бир-
мингемѣ, подвержены строгому наказанію. Мятѣж-
ники смотря по степени ихъ преступленія пригово-
рены къ пятнадцатилѣтней и семилѣтней ссылки.
къ первому разряду принадлежатъ всѣ, которые кин-
жалами изранили полицейскихъ чиновниковъ.

— *Morning-Post* утверждаетъ, что Директоры Остъ-
Индской компаніи, весьма беспокоятся объ участи
Англійско-Индійскихъ войскъ, такъ какъ они от-
крыли, что сообщенное Министерскими газетами, по
депешамъ Полковника Шала, извѣстіе, о прибытіи
этихъ войскъ въ Кандагаръ, должно почитать пу-
стымъ слухомъ.

— По извѣстіямъ изъ Лимы, отъ 12 Апрѣля, цар-
ствуетъ теперь совершенное спокойствіе въ этомъ
городѣ, все еще занатомъ Хилийцами. Гамарра же
избранъ президентомъ Перу. (*A.P.S.Z.*)

Испанія.

(изъ Испанскихъ границъ.)

Изъ Каталоніи доносятъ, что Генераль Вальдесъ
находился въ Манрежѣ и скорѣе долженъ возврати-
тъ въ Барселону. Извѣстіе о пораженіи колонны
Карлистовъ, состоящей подъ начальствомъ Графа Э-
мануэля, не подтвердилось. Генераль Сеонъ, второй
Командантъ Княжества Каталоніи, 13 ч. с. м. всту-
пилъ въ исправленіе своей должности. (*A.P.S.Z.*)

(изъ Франц. газ.)

Изъ Овьяте получены извѣстія отъ 18 го числа
текущаго мѣсяца, что Марото окончилъ укрѣпленія
подъ Аретомъ, который вооружилъ 12 ю орудіями.
Эспартерро не дѣлаетъ никакихъ движеній. Донъ-
Карлосъ, во время присутствія Англійскихъ Лор-
довъ, собралъ въ своей главной квартирѣ большой
совѣтъ, въ которомъ участвовали также Архіепис-
копъ Кубы. Послѣ этого совѣщанія, постановленія
котораго покрыты глубокою тайною, Донъ-Карлосъ
выѣхалъ къ водамъ въ Цестона. Англійскіе Лорды
намѣрены отправиться въ Ллодіо, главную квартиру
Генерала Марото.

urządzenie źle jest wykonywane.

Dnia 26.

Найяснѣйшая Хіежна Браганца вчераша з лądu
przybyła do Anglii. Wysiadła w Woolwich i przepro-
wadzana przez oddział kawalerji gwardyjskiej, przyby-
ła do Londynu i stanęła w hotelu Miwart. Tegoż dnia
po południu była z wizytą u Królowej, towarzyszył jej
Lord Palmerston.

— Królowa Adelaida wdowa, usilnie stara się
przywrócić dawną szczerą zgodę między Królo-
wą panującą i matką jej, Xiezną Kent, nieco naruso-
ną intrygami dworu, ostatnie ich widzenie się było w
tym jakoby celu.

— Z Rotterdamu wczora przybył nowy Poseł Grecki
Xięże Maurokordato.

27 Lipca.

Gezeta ministeryalna *Globe*, umieściwszy donie-
szenie o bitwie między Turkami i Egypcyanami, przy-
wodzi też same uwagi, co i *Morning-Chronicle*, a koń-
czy je następniemi wyrazami: „Powtarzamy, że nie-
podległość i całość Państwa Otomańskiego powinny
być zabezpieczone. Pokój Europy zależy od trwałego
ustalenia pokoju w Lewancie. I dla tego własne
korzyści każdego mocarstwa Europejskiego wymagają,
ażeby utrzymać całość i niepodległość Państwa Tu-
reckiego i połączyć się z sobą dla pewniejszej je-
go protekcyi. Pod opieką Europy, Turcyja będzie
wstanie zreformować się; nie można zaś mieć obawy,
ażeby się miała stać straszną, groźną dla państw sąsiedz-
kich dla tego, że długo jeszcze będzie zostawała w sta-
nie neutralnej niepodległości, niewzniecającym żadnej
obawy, a która tak wiele przykładu się do utrzymania
Europejskiej równowagi i zachowania Europy od nie-
bezpieczeństw wojny, która stałaby się nieuniknioną,
jeżeliby którekolwiek z Mocarstw Europy, chciało wejść
w granicę Turcyi. Przeciwnie *Times* oświadcza zda-
nie swe, że teraźniejsza polityka ministerjum angielskiego,
względnie spraw Wschodu, nie może się skutecznie
przyłożyć do osiągnięcia tego celu, przez gazety
ministeryalne wskazanego, lecz prędzej będzie miało
w następstwie to, że Turcyja ulegnie zupełnie wpły-
wowi Rosyji, a Egipt Francyi, Anglia zaś bez uczest-
nictwa zostanie.

— Pałac Poselstwa Rosyjskiego Ashburnam-House,
zupełnie będzie przerobiony dla tego, że w nim spo-
dziewają się nowego Posła.

— Burzyciele spokojności powszechnej w Birming-
ham, surowemu ulegli ukaraniam. Według stopnia prze-
stępstwa, skazani zostali na pięcioletnie i siedmio-letnie
wygnanie. Do pierwszego rzędu należą, wszyscyy któ-
rzy puginami zranili urzędników policyjnych.

— *Morning-Post* utrzymuje, że Dyrektorowie Kom-
panii Wschodnio-Indyjskiej, bardzo są niespokojni o
losie wojsk Angielskich w Indyach, gdyż dostrzegli,
że udzieloną przez gazety ministeryalne, z depeszy Pół-
kownika Szila, wiadomość o przybyciu tych wojsk do
Kandaharu, należy uważać za czczą pogłoskę.

— Według wiadomości z Limy, pod 12 Kwietnia,
zupełna panuje teraz spokojność w tém mieście, cią-
gle jeszcze przez Chilijczyków zajętém. Gamarre o-
brany Prezydentem Peru. (*A. P. S. Z.*)

Hiszpania.

(Od granic Hiszpańskich.)

Z Katalonii donoszą, że Jenerał Waldez znajduje
się w Manrezie i rychło ma powrócić do Barcelony;
wiadomość o porażce kolumny Karolistów, pod dowództ-
wem Hrabiego Espania nie potwierdziła się. Jenerał
Seon, drugi dowódzca Xięstwa Katalonii, 13 tegoż
miesiąca zaczął sprawować swoje urządowanie.

(Z gazet francuzkich.)

Z Oñate mamy wiadomości, dochodzące do 18 b.
m. Maroto ukończył już szanse przy Aręta, które na-
srożył 12 działami. Espartero nie czyni żadnych po-
ruszeń. D. Karlos, w czasie obecności Lordów An-
gielskich w swej głównej kwaterze, odprawił wielką
naradę, do której także należał Arcy-Biskup Kuby.
Po tej radzie, której uchwały okryte są głęboką taje-
mnicą, wyjechał Arcy-Biskup do wód w Cestona. Lor-
dowie Angielscy mają zamiar udać się do Llodio, głów-
nej kwatery Jenerała Maroto.

— Donoszą z Perpignan pod dniem 16 b. m., że przy Alceira, miała zajść d. 14 krwawa potyczka między Jenerałem Królowej, Franciszkiem Narvaez, a dowódcą wojsk Karolistowskich, Forcadell. Ostatni porażony został. (G.R.K.P.)

Bayonna, 19-go Lipca.

Dnia 15 t. m. na polach Allo w Nawarze zaczęła bitwa. W liście z Araniza ze źródła Karolistowskiego donoszą o tem, że o poranku Chrystyniści z Angielską i górną bateriami, ruszyli dla uderzenia na Allo, czego dawno już oczekiwali Karoliści. Broniący tej wsi bataliony Karolistów, odparli Chrystynistów znowu na równinę. Tu rozwinęli ogień Gierillassy. Generał Don-Diego Leon, kazał zapalić pięknem zbożem pokryte pola. Karoliści, postrzegłszy to, rzucili się z największym pośpiechem na Chrystynistów, którzy, po odniesionych z początku korzyściach, około wtorej z południa, zaczęli się cofać ku Jasmie, Los Arcos. Karolistom udało się zagasić pożar niszczący pola, strata ich wynosi do osmiudziesiąt lub sto ludzi. Generał Karolistów, Goni, na samym początku bitwy został ranny w lewą nogę i do Estelli odwieziony.

20 Lipca.

20 Lipca.

Słychać, że wszyscy Ministrowie Don Karlosa podali się do uwolnienia dla tego, że on tajemnie wspiera związki w sprawie Maroto i pochwała jego plany. A Don Carlos, będąc w mocy Maroto, powinien wydawać się czynnym wśród trudności; zgodził się on tylko na uwolnienie Marco del Pond, wiedząc, że ten był tajnym agentem Biskupa Leónskiego. Minister ten otrzymał rozkaz wyjechać za granicę. Don Carlos ujrzał się także zmuszonym pisać do Cabrery, że dłużej nie może cierpieć w bliskości siebie Ariasa Tierio i musi go oddać, Biskupowi zaś Leónskiemu i innym wygnanym, przymuszony był zalecić, ażeby się od granicy oddalili, pod obawą konfiskaty majątków.

(A.P.S.Z.)

TURCYA.

Stambul, 5 go Lipca.

Konsulowie mieszkający w Alexandryi, nie tracąc nadziei przywiedzenia do układów strony wójujące, i z powodu tego, czynność swoją podwoili. Zdaje się, że Konsul Francuzki kieruje układami, bawi prawie nieustannie w zamku i miewa częste narady z Mehmed-Alim. Czynność Konsula Angielskiego jest bierna; nie nie mówi i nie nie działa; uważano nawet, że żadnej depeszy nie otrzymał od swego rządu, przez parostatek niedawno przybyły. Nasuwa to myśl, że Rząd Angielski będzie w tej sprawie neutralnym.

7-го Июля.

Chosrew-Basza jest za pokojem; nigdy on nie dzielił wojennego sposobu myślenia swego Pana, Sułtana Mahmuda; najwięcej polega na Francuzkim pośle, gdyż osobiście szacuje Admirała Roussin. W dniu 4 b. m., Nury-Effendy zaprosił do siebie Posłów wielkich mocarstw, w celu udzielenia im bardzo ważnych punktów do mającego zawrzeć się pokoju. Porzą gotowa jest przyznać rodzinie Mehmed-Alego dziedziczne posiadanie Egiptu i Syrii, pod warunkiem rocznego haraszu. O bitwie pod Nisib różne krążą wieści między tutejszą publicznością, z powodu, że rząd nie jeszcze nie ogłosił o tym wypadku. Wojska Tureckie miały ponieść ciężką stratę, lubo o 10,000 ludzi Egipcyan przewyższają. Strata w zabitych, ranionych i jeńcach, wynosić ma 20,000 głów. (G.R.K.P.)

— Przystęp do nowego Sultana nie jest tak łatwy, jak był pierwsi; tylko sam Wielki Węzyr może go odwiedzać, ilekroć mu się podoba: wszyscy inni urzędnicy, muszą czekać, dopóki nie zostaną powołani, lub chcą uzyskać posłuchanie, postarać się o takowe przez Sultankę matkę.

9 Lipca.

Podług wiadomości z Malatii, Hafiz-Basza tam przybył. W okolicach tego miasta udało się mu, z rozproszanego wojska Tureckiego, zebrać znowu do 25,000 ludzi, z którymi ma zamiar ruszyć jeszcze w kierunku ku Eufratowi (?). Porażka zatem mu zadana, nie tak znaczną być się wydaje, jak z początku mnie-mano.

Dnia 10.

Obawiano się w Konstantynopolu i jeszcze obawiają rozruchów, które łatwo wzniecone być mogą.

изведены, все еще въ значительномъ числѣ находящимися Янычарами и другими фанатическими приверженцами старины. Потому оказалось нужнымъ, строгимъ примѣромъ доказать силу Правительства и воспрепятствовать буйнымъ головамъ, отважиться на какое либо предпріятіе. Но все здѣсь оставалось въ спокойствіи, никто не нарушаетъ тишины, такъ что не было случая показать примѣръ строгости и силы. Потому (по мнѣнію приверженцевъ Дивана) не бесполезно было, привести въ жертву нѣсколько безвинныхъ, не имѣвшихъ здѣсь ни соучастниковъ, ни друзей, людей, лишьбы только достигнуть высокой цѣли общественной безопасности.

— При празднованіи завтра торжества въ Эюбѣ, явится Абдуль-Меджидъ въ новой, отцемъ его введенной одеждѣ, съ фескою на головѣ. Всѣ успілія Шейхъ-Эль-Ислама и Улемовъ, склонить Султана, принять прежнюю Турецкую одежду и чалму, остались тщетными. Уступчивость въ этомъ отношеніи, имѣлабы самыя пахубныя слѣдствія, возбуждая надежды приверженцевъ старины. Къ этому празднеству приглашены также по билетамъ всѣ посланники, не въ мечеть, но для того, чтобы въ нарочно для этой цѣли раскинутыхъ палаткахъ, видѣть торжественный ходъ въ Эюбѣ. Въ письмахъ изъ Македоніи, жалуются на увеличивающееся тамъ число Албанцевъ, на опасности по дорогамъ, на умножившіеся морскіе разбои и безпокойный духъ жителей Османліи. Въ прошедшую пятницу я имѣлъ случай видѣть Абдуль-Меджида, ѣхавшаго въ мечеть. Онъ показалея мнѣ молодымъ, некрасивымъ и застѣчивымъ человекомъ, который съ недоувѣрчивостію смотрѣлъ вокругъ, не зная на что положиться. Его сопровождали громкими восклицаніями, доказывавшими, что народъ былъ растроганъ не видомъ новаго Султана, но воспоминаніями о старомъ.

— Новый Султанъ далъ повелѣніе всемъ чиновникамъ, не предпринимать ничего важнаго, безъ вѣдома В. Визиря Хозревъ-Паши, которому дана неограниченная почти власть, по управленію Государственными дѣлами. (G. C.)

(съ Сербскихъ границъ, 18-го Іюля.

(Leipz. Z.) По прибытіи прибывшаго вчера въ Бѣлградъ курьера изъ Константинополя, отъ 12 ч., съ быстротою молніи распространилось извѣстіе, что Капуданъ-Паша оставившій Дарданеллы 4 или 5-го Іюля, на пути къ Родосу, остановленъ былъ Англійскимъ Адмираломъ Штопфордомъ и принужденъ обратиться назадъ для защиты столицы. Англійскіе корабли будто сопровождаютъ Турецкій флотъ на обратномъ пути къ Дарданелламъ. Извѣстно что Англійскій флотъ состоявшій изъ 7 линійныхъ кораблей, 2 фрегата, 1 корветты, 1 брига и 1 военного парохода, 4 ч. изъ Мальты отправился къ берегамъ Сиріи, куда онъ могъ прибыть еще до 10 ч. Кажется что Капуданъ-Паша на пути въ Родосъ, ничего еще не зналъ о совершенномъ пораженіи Гафисъ-Паши и объ истребленіи его войска. Потому очевидно въ какомъ теперь невыгодномъ положеніи находится Капуданъ-Паша. Вѣроятно онъ могъ спастись на Англійскомъ кораблѣ. (A.P.S.Z.)

ЕГИПЕТЪ.

Александрія, 17-го Іюля.

Два Египетскіе парохода *Generoso* и *Egiziano*, почти въ одно время изъ Сиріи прибывшіе сюда, доставили извѣстіе, что армія Ибрагима, тремя колоннами преслѣдуетъ непріятеля. Первая подъ начальствомъ Ахметъ-Паши-Миникли, слѣдуетъ по направленію въ Орфу и Діарбекиръ, вторую и третью, состоящую подъ начальствомъ Солимана и Османъ-Паши, ведетъ самъ Ибрагимъ къ Конягъ и Карпуту. 4,000 чел. изъ обращенныхъ въ бѣгство Турокъ, поступаютъ въ Египетскую службу и чрезъ Александретту сперва будутъ присланы сюда, а потомъ въ Геджасъ. Еще болѣе Турецкихъ бѣглецовъ Ибрагимъ-Паша отпустилъ. Каждой часъ ожидаютъ сюда прибытія Англійскаго флота подъ начальствомъ Адмирала Штопфорда. (A.P.S.Z.)

СЕРБІЯ.

Бѣлградъ, 9-го Іюля.

По смерти Князя Милана, призванъ на престолъ братъ его, Махайдъ. По этому случаю сенатъ отправилъ въ Букарестъ депутацію, призывая его принять бразды правленія. Нѣтъ сомнѣнія, что Князь поспѣшитъ отправиться въ Бѣлградъ, и что Порта утвердитъ сей выборъ, какъ нѣкогда утвердила выборъ его брата. Въ Сербіи господствуетъ совершенное спокойствіе. (O.G.C.P.)

od obecnych tu w znacznej liczbie janczarów i innych fanatycznie przywiązanych do staroświeczyny. Potrzebny się więc zdało, dzielnym przykładem dowieść mocy rządu i nie dopaścić niespokojnym głowom, ośmielić się na jakiegokolwiek przedsięwzięcia. Ale wszystko tu było w spokojności, której nikt nie naruszył, tak, iż nie było zdarzenia dania przykładu surowości i siły; zatem (podług mniemania stronników Dywanu) nie było bez pożytku poświęcić kilku niewinnych, którzy nie mieli tu ani spółników, ani przyjaciół, byleby tylko osiągnąć cel wysoki powszechnego bezpieczeństwa.

— Na jutrzejszej uroczystości w Ejub, ukaże się Abdul Medzyd w nowym, przez ojca jego wprowadzonym stroju; w czapeczce na głowie. Wszystkie usiłowania Szeika El-Islam i wyższych Ulemów, ażeby skłonić Sułtana do przywrócenia dawniejszego Turckiego stroju i zawoju, stały się daremnymi. Poddanie się w tym względzie, mogłoby mieć najgubniejsze następstwa; ohudzać nadzieje stronników staroświeczyny. Na tę uroczystość, zaproszeni są także przez bilety wszyscy posłowie, nie do meczetu, ale dla tego, ażeby w umyślnie przygotowanych namiotach widzieli uroczystą processyą do Ejub. — W listach z Macedonii, uskarżają się na pomnażającą się tam liczbę Albańczyków, na niebezpieczeństwo po drogach, na mnożące się rozboje morzkie i niespokojny duch mieszkańców. — W przeszły piątek miałem zdarzenie widzieć Abdul Medzydą, jadącego do Meczetu wydał mi się młodym, nieprzystojnym i bojaźliwym człowiekiem, który z niedowierzaniem oglądał się na wszystkie strony, nie wiedząc, co przedsięwziąć. Witany był hucznymi okrzykami, dowodzącemi, że lud był wzruszony, nie widokiem nowego Sułtana, ale przypomnieniem staroświeczyny.

— Nowy Sułtan wydał rozkaz wszystkim urzędnikom, ażeby nie ważono się nic przedsiębrać, bez wiadomości W. Wezyra Chosrew Paszy, który ma sobie udzielone nieograniczone pełnomocnictwo w zarządzie spraw publicznych.

Od granicy Serbskiej, 18 Lipca.

Po przybyciu na dniu wczorajszym do Belgradu gońca, który wyjechał ze Stambułu dnia 12-go Lipca, rozeszła się zaraz pędem błyskawicy wiadomość po całym mieście, że Kapudan Basza, który opuścił Dardanellę dnia 4-go czy 5-go Lipca, został w żegludze swojej do Rhodu wstrzymany przez Angielskiego Admirała Stopford izmuszony wrócić dla ochrony stolicy. Słychać, że Angielskie okręty eskortują flotę Turcką aż do Dardanellów. Jak wiadomo, eskadra Angielska, złożona z 7 okrętów liniowych, 2 fregat, 1-iej korwety, 1-go brygu i 1-go parowego statku wojennego, wypłynęła dnia 4-go z Malty ku Syryjskim wybrzeżom, gdzie mogła stanąć jeszcze przed 10-m b. m. Zdaje się, że Kapudan Basza w żegludze swojej do Rhodu, nie jeszcze nie wiedział o klęsce zadanej wojsku Hafiz-Baszy. W jak przykrém położeniu znajduje się teraz Kapudan-Basza, niestrudno odgadnąć. Według podobieństwa, będzie on szukał schronienia na angielskim okręcie. (G.C.)

ЕГИПТЪ.

Alexandrya, 17 Czerwca.

Два статки парове египетскіе, *Generoso* и *Egiziano*, в одномъ правѣе часѣ въ Сиріи ту прибыле, привозили wiadomość, że wojsko Ibrahima trzema kolumnami pędzi nieprzyjaciela. Pierwsza pod dowództwem Achmeda-Baszy Minikli idzie ku Orfie i Diarbekierowi, drugą i trzecią, będąc pod dowództwem Solimana i Osmana Baszy, prowadzi sam Ibrahim do Koniah i Karputy. Cztery tysiące ludzi rozproszonych Turków, wchodzi do służby egiptskiej i przez Alexandretę naprzód tu przybędą, a potem do Hedzas będą posłani. Daleko większą liczbę zbiegów Turckich Ibrahim odprawił. Co chwila jest tu oczekiwana flota Angielska pod Admirałem Stopfort.

(A.P.S.Z.)

СЕРБІЯ.

Belgrad, 9 Lipca.

Po zejściu Xiecia Milana, powołany został do tronu brat jego Michał, z tego powodu wysłał Senat deputacyą do Bukaresztu, wzywając go do objęcia stępu rządu. Nie ma wątpliwości, że Xiąg pośpieszy do Belgradu, i że Porta potwierdzi jego wybor, tak, jak dawniej potwierdziła rządę jego brata. W całej Serbii panuje najzupełniejsza spokojność. (G.R.K.P.)